KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUUGO NYBERG
Vastaava
Johanneksentie 4, puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Vladimirinkatu 32 B

№ 9. Syyskuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 15 markkaa koko vuodelta

33:s vuosik. 1928

SANANEN SUOMEN KUUROMYKKÄNAISILLE

Kun Elisabeth Elfving noin vuosi sitten sai kotikutsun Jumalan ijäisiin asuntoihin, niin tämän lehden lukijoille selostettiin hänen elämäntyönsä. Se ei siis ole keneilekään tuntematon eikä minun tarvitse uudistaa kertomusta siitä. Kävin aina joskus Elsabethin luona hänen viimeisinä elinvuosinaan. Ja minun täytyy tunnustaa, että minun joka kerta hänen luotansa tullessani oli myönnettävä, että tuo heikko ja heiveröinen nainen minun silmissäni kasvoi yhä suuremmaksi ja ihailtavammaksi. Kun hän kertoi useasti aivan toivottomalta tuntuneesta työstään Kurikassa ja muualla kuuromykkien kohtaloveljiensä ja sisartensa hyväksi, niin hän ei koskaan kerskunut omilla lahjoillaan. Kyynel kimmeltäen silmännurkassa hän nöyrästi antoi kaiken kunnian ja kiitoksen Jumalalle, joka oli sallinut hänen osoittaa tietä Hänen luoksensa noille vanhoille kuuromykille, jotka lapsuutensa ja nuoruutensa aikana olivat jääneet kaikkea opetusta vaille. Hän sanähdä, miten hänen palava rakkautensa näihin onnettomiin kantoi kauniita hedelmiä. Heidän pitkäaikaisessa eristyneisyydessään tylsistyneet katseensa saivat uutta eloa. Vähitellen avautui heidän sielunsa ottamaan vastaan sen iäisyyskylvön, minkä heidän hellä opettajansa siihen kylvi. Suurimmiksi juhlahetkikseen kuvasi Elisabeth ne tilaisuudet, jolloin hänen oppilaansa Kurikan kirkossa polvistuivat alttarin ääreen ottamaan vastaan Herran pyhän ehtoollisen. Silloin hän tuntemalla tunsi Jumalan läsnäoloa. Jumala tahtoi siunata jokaista näitä heikkoja lapsiansa. Tämän siunauksen osallisuuteen oli Hän sallinut hänen, Elisabethin, johdattaa heitä. Ja hän kysyi minulta: „eikö Jumala ole ollut hyvä minulle?“

Elisabeth Elfving.

Nämä kauniit muistot lämmittivät Elisabethin sydäntä, kun hän yksinäisyydessään eleli viimeisiä vuosiansa kotikaupungissaan Oulussa. Hän nautti valtiolta pientä ylimääräistä eläkettä, mutta viimeiseen saakka hän täälläkin ajatteli vain muita. Hän kieltäytyi joskus välttämättömimmästäkin, jotta hän kuoltuaan voisi turvata molempien kuuromykkien sisartensa tulevaisuutta. On luultavaa, ettei se kammottava tauti, joka lopulta mursi hänen elinvoimansa, olisi päässyt iskemään kyntensä häneen, jollei hänen ruumiinsa kieltäytymyksissä olisi niin heikentynyt.

Te Suomen kuuromykkänaiset! Eikö Teidän sydämenne lämpene ajatellessanne, että Teidän riveistänne on lähtenyt niin jalo nainen kuin Elisabeth Elfving oli? Kun Suomen kuulevat naiset tietävät jonkun heidän riveistään lähteneen suorittaneen jonkun kauniin ja hyvän työn, niin he rientävät jollakin pysyväisellä tavalla kunnioittamaan hänen muistoansa. Elisabeth Elfving oli ensimäinen syntymästään asti kuuromykkä nainen, joka toimi opettajana ja viimeiseen hengenvetoonsa saakka hän rakasti kuuromykkiä. Hän oli jalo ja hieno nainen. Ettekö Tekin tahdo tehdä jotain sen hyväksi, että Teidän merkkinaisenne muistoa kunnioitettaisiin? Elisabeth Elfvingin hauta on aivan Oulun hautausmaan portin vieressä. Tämän paikan hän oli itsellensä eläessään valinnut. Se ei suinkaan ole kaunis. Tänä kesänä sitä kyllä

on kaunistettu kukkaisistutuksilla, mutta vähän kolkolta se kaikesta huolimatta tuntuu sijaitessaan aivan hautausmaan vahtimestarin portaitten edessä. Elisabeth tahtoi kuitenkin päästä juuri tähän siksi, että hänen vanhempansa lepäävät siinä lähellä. Mutta minä olen ajatellut, että tämäkin paikka pääsisi täyteen oikeuteensa, jos se olisi varustettu vaikka miten yksinkertaisella kivellä, mihin olisi piirretty esimerkiksi „Kuuromykkäin opettaja Elisabeth Elfving. Suomen ensimäiselle kuuromykkänä syntyneelle naiselle, joka on toiminut kuuromykkäinopettajana pystyttivät tämän muistopatsaan Suomen kuuromykkänaiset."

Olen ajatellut, että Te Suomen kuuromykkänaiset voisitte panna toimeen keräyksen, joka käsittäisi koko maan. Voisi ehkä ajatella, että keräyksen keskus toimisi Helsingissä, koska Teitä siellä on kaikkein enimmin. Sieltä lähetettäisiin keräyslistoja ja lehtienne kautta myös kehoituksia kaikille kuuromykkänaisille lähettämään pienen roponsa tämän hankkeen toteuttamiseksi. Voisi myös ajatella, että eri yhdistysten naiset kukin paikkakunnallaan panisivat toimeen arvokassisältöiset iltamat, mistä tulot lankeaisivat patsasrahastoon. Kaikkein tehokkainta ja samalla myös kauneinta olisi, jos Te panisitte toimeen pienet myyjäiset valmistamistanne käsitöistä. Silloin olisi pystyttämällänne patsaalla vielä suurempi merkitys. Se kertoisi kunnioituksestanne merkkinaistanne kohtaan ja itse tuntisitte tyydytystä siitä, että Te aivan kuin omin käsin olisitte sen pystyttäneet.

Tarkoitukseni ei nyt suinkaan ole, että Elisabethin haudalle tulisi minkäänlainen loistopatsas. Elisabeth oli vaatimaton eikä koskaan yrittänytkään missään suhteessa alleviivata merkitystään. Loistopatsas ei Elisabethiin nähden ollenkaan vastaisi tarkoitustaan. Yksinkertaisetkin hautapatsaat ovat kuitenkin nykyään jokseenkin kalliita, mutta minä luulen, että Te, jos, saisitte kokoon korkeintaan neljätuhatta markkaa, jo saisitte pystyyn patsaan, mikä kertoisi ihmisille siitä, että Te osaatte panna arvoa keskuudessanne suoritetusta jalosta ja kauniista työstä.

Ennenkuin lopetan en malta olla kertomatta Teille ihanasta kohtauksesta Elisabeth Elfvingin haudalla, minkä silminnäkijäksi minä aivan sattumalta jouduin. Päivää jälkeen Elisabethin hautauksen, menin haudalle valokuvatakseni sen. Sen tehtyäni menin hetkeksi istumaan vanhan äitini haudalle. Hän on nimittäin haudattuna täällä Oulussa. Kun oli aikeissa lähteä kotiin, täytyi minun kulkea uudestaan Elisabethin haudan ohi — kuten jo kerroin on se aivan hautausmaan portin vieressä. Silloin näin pienen haudan vieressä kokoonkyyristyneen naisen, joka katkerasti itkien tavaili kirjoituksia seppelten nauhoissa. Tämä nainen oli eräs Elisabethin ensimäisistä oppilaista — Amanda Lampola — hänkin on muuten tänä keväänä saanut kutsun kotiin Jumalan luo. Kun hän näki minut, nousi hän ylös ja rupesi kiihkeästi viittomaan minulle: „Elisabeth on nyt varmasti Jumalan luona taivaassa. Hän oli niin hyvä. Hän on opettanut minulle Jeesuksesta ja käskenyt minun pyrkiä Hänen luokseen. Oi, minä tahdon pian päästä Jeesuksen luokse, sillä elämä on niin vaikea ja raskas. Taivaassa on lepoa ja iloa."

Kun minä näin tuon pienen, toissilmäisen naisraukan ajattelin liikutetuin mielin: „Oi, jospa minä kerran kuuromykkäoppilailtani saisin niin kauniin tunnustuksen kuin Elisabeth nyt tältä entiseltä oppilaaltansa, miten hyvä se olisikaan! Kuuromykälle ei *voi* parempaa opettaa kuin että hänen on vaellettava niin, että taivaan helmiportit hänelle kerran avautuisivat."

Ja minä kuljin sitten läpi kaupungin syviin mietteihin vaipuneena uusien päätösten orastaessa rinnassani. Kun saavuin kotiin kultasivat laskevan kesäauringon säteet rakkaan kouluni muureja.

Edw. Lück.

KANSAINVÄLINEN KUUROMYKKÄIN KOKOUS PRAHASSA HEINÄK. 4-9 P:NÄ V. 1928

(Jatkoa.)

Kokouksen juhlalliset avajaiset pidettiin suuressa „Smetana juhlasalissa". Se on Euroopan suurimpia ja komeimpia huoneustoja ja pari viikkoa aikaisemmin oli kuuluisa laulukuoro „Suomen laulu" Helsingistä antanut tässä samassa salissa loistavat laulajaiset. Avajaisissa pitivät eri maitten edustajat

Praha. Osa Hradsinin vanhaa linnaa ja tuomiokirkko.

puheita ja siinä esitettiin Prahan K.m. auttajayhdistyksen 60-vuotiskertomus.

Kokoushuoneustona, jossa esitelmät pidettiin, oli muutoin eräs Prahan yliopiston luonnontieteellinen luentosali, joka oli erittäin sopiva siihen tarkoitukseen. Kokouksen illanvietot ja juhlapäivälliset pidettiin eräässä suuressa juhlahuoneustossa (ravintolassa) Moldauvirran saaressa. Se oli vilpoinen ja kaunis paikka.

Ensimäisen päivän illalla tehtiin automatka 4:llä suurella auto-omnibusvaunulla ympäri kaupunkia.

Silloin käytiin katselemassa kaupungin vanhoja, historiallisia rakennuksia, muistopatsaita, siltoja, kirkkoja j.n.e. Ihmeellisin niistä oli vanha kuninkaallinen linna *Hradsin,* josta osa oli valmiina jo v. 900, ja jossa nyt valtakunnan presidentti *Masryh* asuu. Se oli mahtava rakennus, jossa on 711 huonetta. Se sijaitsee korkealla vuorella ja on näköala sieltä yli kaupungin ja lähiseudun suuremmoinen. Sen keskellä on m.m. vanha *tuomiokirkko*, jossa on satumaisen kallisarvoisia muistoesineitä, tauluja, kuvanveistoksia y.m. Kirkkoa korjataan parhaillaan. — Eräänä iltana esittivät k.m. näyttelijät vakavahenkisen, isänmaallisen näytelmän pikku teatterissa. He osasivat näytellä hyvin ja olivat he puetut vanhanaikaisiin, tsekkiläisiin kansallispukuihin. Näytteleminen oli rauhallista, arvokasta ja mielenkiintoista. Sitä katseli mielellään. Näytelmän oli kirjoittanut tsekkiläinen runoilija J. Zeyer.

Osanottajia Kurikan K.m. Yhdistyksen perustavaan kokoukseen.

Eräänä päivänä kävivät kokouksen osanottajat katsomassa erästä uutta, äsken rakennettua kuuromykkäinkoulua. Sen perustaja ja johtaja hra *Vymola* näytteli koulun kaikki huoneet, oppilasten asunnot, ruokailuhuoneet, luokkahuoneet, voimistelusalin, joka samalla on kirkkona j.n.e. Kaikki oli uutta, käytännöllistä ja tarkoituksenmukaista. Laitos on tullut maksamaan yli 3 miljoonaa markkaa. Tämä koulu on kaupungin ulkopuolella korkealla kukkulalla, josta on laaja näköala joka puolelle.

Eräänä iltapäivänä oli jalkapallokilpailut Itävallan ja Tsekkoslovakian kuurojen potkupallourheilijain kesken. Muita urheilutilaisuuksia tahi kilpailuja ei ollutkaan. Erään kokouspäivän aamuna oli hyvin kaunis ja tunnelmallinen muistohetki eräällä vanhalla hautausmaalla. Silloin laskettiin kukkaseppeleitä Prahan k.m. auttajayhdistyksen perustajan hra *Wilczkan* haudalle. Haudalle oli saapunut m.m. eräs 86 v. vanha k.m. hra Wilczkan entinen oppilas, joka tahtoi hänkin vielä osoittaa kunnioitustaan entiselle opettajalleen. Tämä katoolinen hautausmaa oli hyvin vanha. Se oli täynnä arvokkaita hautapatsaita, kappeleja, ristiinnaulitun ja neitsyt Marian kuvia. Sen lisäksi koristivat runsaat kukkivat kasvit vainajien hautoja. Näin kaunista hautausmaata saa harvoin nähdä. Haudalla pidettiin lyhyt puhe ja katoolinen pappi suitsutti pyhää savua yli hautakummun. Kokouksen ensimäisen päivän aamuna varhain jo luettiin myös jossain katoolisessa kirkossa „hiljainen messu". Huvimatkana oli käynti Prahassa sinne saapuneille osanottajille suuremmoinen ja arvokas. Matkalla saattoi nähdä tavattoman paljon kaunista ja opettavaa sekä luonnossa että ihmiskäsien valmistamaa. Ja tutustuminen eri kansallisuuksiin lisäsi suuresti matkan merkitystä. Mutta kielellisten vaikeuksien y.m. seikkojen tähden saivat osanottajat varmaan hyvin vähän kotiin vietävää. Kokouksen tulokset eivät suurestikaan vastaa odotuksia, mitä tsekkoslovakian ja kokouksessa edustettujen kansojen osanottajat siihen olivat kiinnittäneet.

UUSI HAARAOSASTO

(Myöhästynyt.)

Etelä-Pohjanmaalla asuu paljon kuuromykkiä. On sanottu, että herra *Albert Tallroth*-vainaja perusti kuuromykkäin yhdistyksen Ilmajoelle jo v. 1896 tai 1897. Tämä yhdistys toimi muutamia vuosia ja hajaantui johtohenkilöiden puutteen takia. Kun Suomen Kuuromykkäin Liitto perustettiin, niin Liiton matka-asiamies herra John Sundberg herätti tämän yhdistyksen unesta toimimaan v. 1910. Tämä yhdistys on toiminut etupäässä Kurikassa ja on kokoontunut kyllä säännöllisesti vuodesta vuoteen tähän asti. Mutta viime aikoina sen jäsenet valittivat, ettei tällä yhdistyksellä ole vahvistettuja sääntöjä, eikä se ole Suomen K.m. Liiton haaraosasto, eikä se olekaan rekisteröity yhdistys. Viime talvena herra Matti Ylivarvi Ilmajoelta pyysi Suomen K.m. Liittoa lähettämään jonkun henkilön sinne perustamaan laillisen haaraosaston ja laatimaan tälle säännöt. Liiton Keskushallitus päättikin lähettää neiti *Siiri Talvian* Tampereelta ja hra *E. Savisaaren* Turusta sinne yhdistyksen perustavaan kokoukseen, joka pidettiin viime

juhannuksena, kesäk. 24 p:nä, Ilmajoen seurakuntatalossa. Tähän kokoukseen oli saapunut 43 kuuromykkää Ilmajoelta, Kurikasta, Jalasjärveltä ja lähipitäjistä. Kun hartaushetki oli pidetty, avasi E. Savisaari kokouksen, puhuen haaraosaston perustamisen tarpeellisuudesta liitolle. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin E. Savisaari ja sihteeriksi Asser Haapaniemi Jalasjärveltä. Vilkkaan keskustelun jälkeen päätettiin perustaa yhdistys ja luettiin edeltäpäin valmistetut sääntöehdotukset pykälittäin, jotka yksimielisesti hyväksyttiin. Tuli esille kysymys yhdistyksen kotipaikasta: Ilmajoki tai Kurikka. Äänestyksen jälkeen päätettiin, että yhdistyksen kotipaikka tulee olemaan Kurikka ja yhdistyksen nimi „Kurikan kuuromykkäin yhdistys". Kokouksessa oli läsnä eräs kuuromykkä Seinäjoelta, joka ilmoitti, etteivät Seinäjoen kuuromykät tule liittymään tähän yhdistykseen, vaan lähitulevaisuudessa perustetaan uusi haaraosasto Lapualle, joten seinäjokelaiset tulevat liittymään siihen. Päätettiin valita yhdistykselle virkailijat vuoden loppuun asti. Puheenjohtajaksi valittiin *Matti Ylivarvi,* varapuheenjohtajaksi rovastinna *Olga Söderman* ja johtokuntaan *Asser Haapaniemi, Linnea Kiskola* ja *Matti Palo* sekä varalle *Matti Lahti* ja *Juho Jokipii.* Yhdistyksen jäseniksi kirjoittautui neljättäkymmentä henkeä.

Kokouksen jälkeen piti neiti S. Talvia esitelmän Suomen Kuuromykkäin Liitosta ja sen työstä. E. Savisaari esitelmöi kuuromykkäin valistustyön tarpeellisuudesta. Sitten neiti S. Talvia piti hauskan esitelmän Liiton omasta äänenkannattajasta „Kuuromykkäin Lehdestä", sen synnystä ja historiasta. Kokous päättyi rukouksella ja kaikki tyytyväisinä hajaantuivat omiin suuntiinsa.

RETKI »SAMMATIN POJAN» SYNNYINSEUDUILLE

Kertomus Tampereen k.m. autoretkeltä Sammattiin.
Kirj. *Tuula.*

Elokuun 5 p:nä klo 3 aamulla Verkatehtaan edustalla Tampereella oli koolla pariinkymmeneen nouseva joukko kuuromykkiä. Muutama minuutti yli 3 saapuu paikalle komea, harmaanruskea International-omnibussivaunu. Vielä viimeinen laskeminen ja tarkastus josko kaikki ilmoittautuneet ovat mukana, ilmoitus kuljettajalle ja miltei huomaamattoman kevyesti lähtee vaunumme pitkälle matkalleen. — Jo parina kesänä oli Tampereen k.m. yhdistys aikonut järjestää autoretken Sammattiin, Kalevalamme suuren sepon, Elias Lönnrotin, syntymäkotiin Paikkarin torppaan, mutta aina on kuitenkin tullut jokin este. Tänä kesänä kuitenkin käytiin asiaan tarmokkaasti kiinni ja kun myös useilta muilta paikkakunnilta monet k.m. lupautuivat mukaan retkelle, sovittiin matkapäiväksi 5. 8. Joukkoomme saimme paitsi useita omia jäseniä muutamia k.m. kaupungin ympäristöltä, m.m. Kiikasta asti tuli Ritalan talosta yksi isäntä ja kaksi emäntää.

Aamu hämärsi vielä, kun täpötäysi „Internationallimme" kevyesti nousi Rautatienkatua ylös ja Kreikkalais-katoolisen kirkon kulmasta kääntyi Kangasalan tielle. Jotkut retkeilijöistä yrittivät jatkaa keskeytynyttä untaan. Toisille se onnistui, toisille ei, sillä matkan tuoma jännitys ja uteliaisuus ei lopultakaan antanut useimmille rauhaa. Emmehän olleet matkaan lähteneet ainoastaan tutustuaksemme Sammattiin, vaikka se olikin määräpaikka, vaan myös nähdäksemme maamme luontoa. Varmaa reittiä emme olleet suunnitelleet ennakolta pitemmälle kuin Hämeenlinnaan, josta toivoimme saavamme matkaseuraa. Aamuhämärissä sivuutimme Kangasalan, Pälkäneen, Sääksmäen, Tyrvännön ja Hattulan seudut. Koneen hiljainen hyrrääminen vaikutti vasten tahtoakin nukuttavasti ja niinpä sydän-Suomen, Hämeen, kauniista seuduista herättivät poikkeuksetta kaikkien mielenkiintoa vain Keisariharjun ihastuttavat näköalat ja Kaivannon kaunis kanava Kangasalla sekä Kostianvirta Pälkäneellä, mikä tunnetaan historiasta sen taistelun kautta, jonka kenraali Armfelt kävi suomalais-ruotsalaisine joukkoineen venäläisiä vastaan virran partailla v. 1713. Myös 600—700 vuotias Hattulan kirkko herätti mielenkiintoa siinä määrin että allekirj. uskalsi ehdottaa mentäväksi miehissä ja naisissa lohkaisemaan kirkon muurista kappaleita muistoksi. Ehdotus ei kyllä saanut kannatusta, sillä „yleisö" alkoi vaatimaan aamukahvia ja siksi pidettiin kurssi kohti Hämeenlinnaa. Kello oli puoli 6 vaiheilla, kun vaunumme ensikerran kotoa lähdettyä pysähtyi Hämeenlinnan aseman edustalla. Jalat kankeina astuimme alas „maihin" ja lähdimme kahvikupposta hakemaan. Sitä ei luonnollisesti saatu. Nukkuihan vielä kaupunki sen lävitse ajaessamme, niin että miksikä asema olisi sen paremmin valvonut. Joku k.m. keksi kyllä avoimesta keittiön akkunasta tulevan kahvin tuoksua ja siinä paikassa oli koko joukko akkunan alla. Eräältä sattumoisin paikalle saapuneelta tyttölapselta tiedustelimme jos saamme kahvia.

„Kyllä, kuului vastaus, tunnin kuluttua!"

Uh! Tunnin kuluttua meidän on oltava jo 50—60 km päässä Hämeenlinnasta! Lyhyt neuvottelu siitä missä lähimpänä olisi kahvikultaa saatavana, ja päätös: Hyvinkäällä. Ei muuta kuin takaisin vaunuun ja: Hyvästi nukkuva Hämeenlinna, kissoinesi, naakkoinesi!

Etelä-Hämeen tasainen maasto aukeni eteemme Janakkalan vaiheilta. Siellä täällä noustiin mäelle, jonka vaunumme ilman vaihtoa puhtaasti kapusi ylös. Joskus aukeni maisema laajoine viljelyksineen silmiemme eteen, mutkitteleva tie kulkien viljavainioitten halki, hetken kuluttua sukeltautuen metsään. Mitä lähemmäksi Hyvinkäätä saavuimme, sitä paremmaksi muuttui tie. Leveä, pöytäsileä

tie, luikerrellen milloin petäjämetsän, milloin aution nummen lävitse, ilman pienimpiäkään nousuja, keltaisena — houkuttelevana. 30—35—45—50—60—70 km näytti vauhtimittari. Nopeana, varmana, ikäänkuin itsekin nauttien kiivaasta vauhdista, työskenteli suuren „Internationallimme" kone. Notkeana, pienintäkin ohjausta totellen kiiti vaunumme varmojen käsien ohjaamana niinkuin nuoli eteenpäin. Väkisin tahtoi unohtua nauttimaan ainoastaan vauhdista.

Hyvinkäällä uskoimme saavamme kahvijanomme sammutettua, mutta luuloksi se kait useimmille jäi. Satuimme nim. erääseen 9:nnen luokan kahvilaan ja sen sikurivettä hörppien kulutimme puolisen tuntia. Juomatta jäi usealta kahvi, siksi huonoa se oli. Vasta kylän läpi ajaessamme huomasimme, että olimme poikenneet kylän kehnoimpaan kahvilaan. Hyvinkäältä lähtiessämme halusivat useat k.m. poiketa Åvikiin tervehtimään „Kodin" mummoja, mutta kun se olisi vienyt kallista aikaa liiaksi, täytyi siitä luopua. Nurmijärven, Nummelan, Vihdin ja Nummen kautta matkasimme sitten Sammattiin.

Sammatin retkeläiset „Internationallinsa" kanssa.

Eräältä Vihdissä asuvalta tuttavaltani olin aikaisemmin kuullut Vihdin kauniista paikoista, mutta se, mitä näin, ylitti odotukset. Tahtoisin kuvata matkamme Vihdin lävitse. Haluaisin kertoa jokaisesta metristä tietä, jokaisesta jyrkästä noususta ja vielä huimaavamman jyrkästä laskusta, mutta minä en yksinkertaisesti osaa. Voin pukea ajatukseni vain kahteen sanaan: Ihana matka! Ja sentään en voi olla yrittämättä edes hieman kuvata matkaamme seudulla, josta muistini komeroihin on monien muitten joukkoon jäänyt maamme luonnosta kuva sellainen, että se silmien edessä tunsi olevansa ylpeä ja iloinen suomalaisuudestaan. Ennenkuin Etelä-Hämeen tasaisten teitten aiheuttaman huiman vauhdin ja ihmettelyn aikaansaama ihastus oli ehtinyt haihtua, saimme aiheen uuteen ihastukseen. En kykene kuvailemaan näköaloja, jotka aukenivat eteemme noustessamme jonkin vuoren tai kukkulan huipulle. Metsäisiä vuoria kaikkialla niin pitkälle kuin silmä kantoi, joskus talo vuoren rinteellä ja koko laakson pohja viljavana niittynä, jonka halkaisi jonnekin metsään katoava sinivetinen puro. Usein tuli eteen niin jyrkkä mäki, ettei auttanut muu kuin nousta vaunusta ja kävellä mäelle, josta muutaman metrin tasaisen jälkeen alkoi miltei kohtisuora lasku. Silloin tällöin saattoi nähdä hehkuvassa auringon paisteessa keltaisen tien kiemurtelevan vastaisten vuorien rinteillä, kiertäen ja häviten jonnekin kukkulan taakse. Paljon aikaa veivät hitaasti suoritettavat nousut ja laskut, vaikkakin meillä matkustajilla silloin oli parempi tilaisuus katsella ympäristöä, kuin nopeammassa vauhdissa olisi ollut mahdollista. Myös siellä täällä suoritettavat siltain korjaustyöt aiheuttivat pieniä viivytyksiä. Useasti täytyi vaunu tyhjänä ajaa sillan yli niin kapeata tietä että kymmenenkin sentin syrjään ajo olisi pudottanut vaunumme jokeen. Mutta kuljettajan teräksinen ote ohjaustangossa pakoitti vaunun tottelemaan ja kunnialla selviydyttiin vastuksista. Kerran petti pari siltapalkkia toisen takapyörän alla ja se vajosi akseliaan myöten rakoon. Takit pois päältä, vahva lauta pyörän eteen ja kevyesti nousi vaunu vahvojen käsien tukemana jälleen sillalle. Ilman muita seikkailuja saavuimme sitten puoli tuntia myöhästyneinä perille klo puoli 1 päivällä.

Siellä oli opettaja Palomaa meitä vastassa ja molemmin puolin iloisina vaihdettiin tervehdykset. Turusta, Helsingistä, Hämeenlinnasta ja Riihimäeltä oli myös lupautunut retkeilijöitä, mutta vain me pitempimatkaiset saavuimme. Olipa op. Palomaa epäillyt meidänkin saapumistamme, kunnes näki vaunumme Elias Lönnrotin Emännyyskoulun

portilla. — Pahimpaan nälkään haukattuamme eväitä naapuritalon pihalla, jonne vaunummekin jäi, kutsui op. Palomaa meidät edelläm. Elias Lönnrotin Emännyyskoululle kahville. Kymmenen tunnin miltei yhtämittaisen automatkan jälkeen maistui erinomainen kahvi paremmalta kuin tässä osaisi kertoakaan. Kahvit juotuamme ja hetkisen levättyämme läksimme koulun johtajattaren, neiti Bergmanin opastamana tutustumaan kouluun. Ensinnä on mainittava sali, jossa kahvitarjoilu tapahtui.

(Jatk.)

HEINÄKUUN PÄIVÄ

Kuvaus Pohjanmaalta. Kirj. *Anna Silvasti.*

Oli heinänteon aika. Nousin ylös kello 2 yöllä sillä minulla oli leipominen. Kuumana vuodenaikana on minulla tapana leipoa yöaikana tulipalon pelosta. Sitäpaitsi ulkotyön aikana ei ainakaan minulla ole aikaakaan leipoa päivällä, ellei nyt vaan sada kuin saavista kaatain.

No niin. Minä siis leivoin leipomukseni ja siinä vierähti aika aamutunneille. Sitten oli muut tavalliset aamuaskareet tehtävänä: lehmät lypsettävät ja laitettava laitumelle. Eine tai aamiainen, miten sitä missäkin kutsuttanee, laitettava, samoin eväs niitylle ja toinen paimenelle, astiat pestävät, huoneet siistittävät, navetta samoin, niin että heilumista riitti aamukaudeksi.

Laitoin Lyydin jo edeltäkäsin niitylle, koska en joutunut mukaan kuten melkein poikkeuksetta muinakin aamuina. (Lyydi oli päiväläisemme, naapurin vaimo.)

Suureksi harmikseni unhotin Lyydille sanoa, että: „hakkaa sinä nyt siellä sitä „siankarvaa“ siksi kun minä joudun!“

Meillä näet ei ollut sillä niityllä enään muuta niittämistä kuin muuan „kentura“ lujanlujaa heinää, jota täällä sanotaan „siankarvaksi“.

Edellisenä päivänä olimme Lyydin kanssa pitäneet aika ilveen sen niittämisellä. Lyydi sanoi, ettei hänen viikatteensa ainakaan pysty siihen siankarvaan, vaikka mikä olisi! Minä lohdutin, että kyllä minä sen sian siellä keritsen yksin — huomisaamuna, kasteen aikana. Ja kun aina vähäväliä sortteerasimme tuota aikomustani toinen toistaan hullunkurisimmilla sanoilla, riitti siitä meille monta naurupalaa. —

No minä siis suorin niitylle pyörineni heti, kun jouduin. Sitasin haravan pyörään siten, että siitä muodostui miesten pyörän muotoinen. Otin ohjaustankoon jotain eväitä ja lisäksi sukkaan pistetyn kahvipullon.

Nousin sitten pyörälleni meidän tienhaarassa maantiellä ja kiire tuntui olevankin. Siinä maantien ravissa kasvaa leveä, paksurunkoinen katajapensas. No, minun pyöräni kääntyä nuljahti heti päin tuota pensasta ja humaus vain kun minä ja pyörä mätkähdimme pensaaseen! Pyörä kaatui. Minä sitävastoin putosin tukevalle rungolle ja siinä minä kiikuin maan ja taivaan välillä. En saanut itseäni irti, enkä jalkojani ylettymään ravin pohjaan. Lisäksi olin sokertunut pyörääni etten saanut sitäkään pystyyn. Ensimmäiseksi huolehdin siis tavarani tielle, ettei niistä sisältö tulisi raviin minun ja pyörän tavalla. Sainkin ne onnellisesti irti. Sitten taas aloin puuhata itseäni ja pyörää irti.

— Kylläpä tässä nyt on asiat sortillaan, kun minä olen pyörineni katajapensaassa kiinni kuin se Aaprahamin oinas! Ja niin niitylle kun sitä pitäisikin joutua! Oikeen tässä apulaista tarvittaisiin! arvelin minä itsekseni.

Vihdoinkin pitkän rimpuilemisen perästä onnistuin pääsemään pintehestä.

Heinäväki kotimatkalla.

— Oo, kylläpä siinä oli työ ja tuska! Ei tämä matkan alku erittäin lupaavalta tunnu, mutta lopussahan se kuuluu kiitos seisovan!

Parahiksi ennätin taas lähtökuntoon kun tien mutkasta läheni pari pyörämiestä.

— Kylläpä pääsin „kreivin aikaan“ jälleen tielle, sillä enpä halunnut, että nuo olisivat minut sieltä ylös onkineet. Kyllä he varmaan olisivat minulla iloa pitäneet. Aika koiranleukoja kun tiesin heidän olevan.

Muu osa matkaa meni hyvin, kuten tavallisesti.

Perille saavuttuani tuli minulle kiire niittämään. Kastetta ei ollutkaan sinä yönä paljoa ja sekin vähä oli jo haihtunut tuuleen.

Kun olin kolmatta tuntia ahertanut sen siankorvikon kimpussa, heitin vihdoin viikatteeni helpotuksesta huokaisten.

Otin sitten haravan minäkin ja lähdin toiseen päähän alaa, missä Lyydi haravoi ja hajotteli heiniä.

— Jokos se sika nyt tuli kerityksi? kysyi Lyydi hiljaisen näköisenä.

— Jo! sanoin minä totisena. — Se on kyllä keritty, kunhan vaan joutuisimme niitä karvoja karttaamaan.

(Jatk. siv. 89.)

URHEILUOSASTO

TOIMITTAJA R. PITKÄNEN

Os.: Helsinki, Vladimirink. 32 B

HIEMAN ARVOSTELUA

Kun nyt pohjoismaiset kuuromykkäin urheilukisat Göteporissa ovat ohitse ja siellä saavutetut tulokset tulleet kaikille tunnetuiksi, lienee paikallaan hieman *arvostella* tämän retken eri puolia julkisuudessa, jotta nyt huomatut epäkohdat olisivat todellakin opiksi vastaisuudessa samanlaisia urheilumatkoja järjestettäessä. Eihän aina ole paikallaan kiittää ja silitellä, vaan on joskus melkein kuin velvollisuus antaa selkään niille, jotka sellaista ovat ansainneet . . .

Suomi hävisi 1924 Trondhjemissa 1 pisteellä Norjalle ja nyt samoin 1928 Göteporissa 1 pisteellä Tanskalle. Mutta kuinka suuri ero oli silloin ja nyt. Trondhjemissa *viisi miestä* sisukkuudellaan saivat huomattavan moraalisen voiton, kun he pitkän ja rasittavan matkan jälkeen saattoivat päästä pistemäärässä täysilukuisen norjalaisjoukkueen tasolle, joka sitäpaitsi kotimaassaan kilpaillen oli edullisemmassa asemassa meikäläisiin nähden. Mutta nyt . . . ?!? Tanskan joukkueen matka oli kylläkin hieman lyhempi kuin meidän, heillä oli 2 varamiestä ja meillä vain 1. Meidän joukkueemme oli kuitenkin voimakkaampi ja sillä olisi pitänyt olla mahdollisuus voittaa, vieläpä ilman mitään varamiehiä. Vieraalla pohjalla kilpaillen oli molempien edut samat, sillä toisen suosimisesta toisen kustannuksella ei voinut olla puhettakaan. Mitkä syys siis johtivat häviöömme? Tarkastellaanpa sitä perusteellisesti.

KUL:n mestaruuskilpailuissa valittiin matkalle lähetettävät parhaat pistemiehet. Näille varamieheksi A. Jämsen, toiselle tilalle P. Valtari ja kolmannelle T. Ala-Kilponen. Jämsen oli ehdottomasti pätevin näistä, joten hänen matkaanlähtönsä oli paikallaan. Mutta — ikävä kyllä — hän ei päässytkään Helsinkiä etemmäksi senvuoksi, että puuttui ulkomaanmatkalle välttämätön passi, eikä poliisiviranomaisen esteettömyystodistuksella ollut mitään arvoa toisen läänin maaherranvirastossa. Varamiehenä Mälkille mahdollisesti sattuvan matkaesteen varalta oli nyt P. Valtari, joka pääsikin mukaan Jämsenin tilalle.

KUL:n hallitus oli — lyhytnäköisesti kylläkin — ilmoittanut 1500 m viestinjuoksuun A. Ahosen raskaalle 800 m viestiosuudelle. Ahonen juoksikin matkansa, mutta kun vähän ajan kuluttua hänen piti juosta oma erikoismatkansa 5000 metriä ennätysajassa, tuoden siten I palkinnolle kuuluvat 4 pistettä sekä uudesta ennätyksestä tulevan lisäpisteen, mikä olisi riittänyt ehdottomasti takaamaan meidän voittomme N.D.I:n kiertokilven suhteen, ei siitä tullutkaan mitään, sillä voimat olivat lopussa ja hän ei ollut ennättänyt saada 800:n rikkomaa tyyliään niin lyhyessä ajassa tasaantumaan, vaan sai silminnähtävästi ponnistella pitääkseen kolmannen tilan. Paha pistos kyljessä oli vähällä panna miehen lopettamaan juoksunsa kesken, vaan ei toki suomalaisen paha sisu sellaiseen suostunut, ja hän juoksikin matkan loppuun kolmantena.

Kyllä se oli kova nolaus meille, kun varmin erikoismatkamme 5000 m menikin tanskalaisen nimiin. Miksei liiton hallituksen herrat osanneet sen vertaa harkita, että varamiestä vaihtaen olisivat 800:n viestiin panneet Ala-Kilposen, joka Turun mestaruuskilpailuissa osoitti omaavansa taipumuksia juuri sille matkalle? Viestijoukkueeseenhan saa panna kenet hyvänsä, joten silloin olisi muut pistemiehet saaneet hieman levätä.

Kataisen 100 m:n voitto oli iloinen yllätys meillekin, mutta aika oli huonompi kuin olisi pitänyt radan laatuun katsoen olla. Muutkin miehemme tekivät parhaansa, vaikkakaan ei ehkä kaikki niin hyvällä menestyksellä kuin mitä kotimaassa saavutettujen tulosten perusteella odotettiin. Kilpailu oli kova kaikissa lajeissa, sitä ei voi kieltää.

Oliko miestemme hyvän kunnon säilymiseksi tehty kaikki mitä tehdä voitiin? Heille oli pantu mukaan *kaksi (2) johtajaa*, jotka kyllä tekivät parhaansa ja katsoivat visusti poikain sisään- ja uloskäymistä matkalla ja perillä. Vieläpä joku asiaton henkilö liittohallituksen kokouksessa Turussa vaati, että pitäisi panna menemään useampiakin varamiehiä joukon jatkoksi sillä samalla rahalla, millä nyt 6 urheilijaa, 1 varamies ja 2 johtajaa lähetettiin. — Onni, ettei sellaiseen järjettömyyteen toki suostuttu.

Entä rahavarat? Niitä piti olla riittävästi yleisellä keräyksellä ja muulla pikku hommalla kokoonsaatuna. S.H.O.Y. antoi tuntuvan alennuksen pilettien hinnoista ja varasi kaikille hyvät makuuhytit. Ruotsin rautatiellä oli sitäpaitsi luvattu 25%:n alennus, vaikkakaan se tie, jolla olisi pitänyt matkustaa, ei ollut kaikkein lyhin ja suorin. Lisäksi oli toimeenpaneva seura ystävällisesti Koulumatkailutoimiston avulla järjestänyt joukkueellemme halvan yhteisasunnon eräällä koululla.

Kummeksutaankos sitä, jos Tukholmaan saavuttua tehtiinkin ilman tarkempaa harkitsemista muutos matkasuunnitelmaan ja hylättiin Bergslagin rautatien tarjoama 25%:n alennus. Ostettiin vain piletit suorinta tietä Göteporiin, mikä tuotti lisäkustannuksia jokaista miestä kohden 12 kruunua (1 kr. = 10: 65). Lisäksi jouduttiin maksamaan yösijasta 1: 10 kr. mieheen enemmän kuin mitä alkuperäisen suunnitelman mukaan olisi mennyt. Paljon matkustaneet ruotsalaiset ihmettelivät hieman meidän matkareittiämme, sillä pitempää tietä yöjunalla matkustettaessa olisi jokainen hyvin saattanut nukkuakin rahansäästön lisäksi. Ruotsin rautateillä on nim. III luokan vaunut yhtä hyvät kuin meillä II:n, ja yöjunissa tavallisesti on siksi vähän väkeä, että jokaiselle riittää kokonainen pitkä penkki, millä on hyvä maata.

Ja sitten perillä. Vastaanotto oli hyvä. Majapaikka tyydyttävä kunnollisine vuoteineen. Miehet söivät eväitään ja paneutuivat nukkumaan. Samoja kotoa tuotuja eväitä he muuten saivat syödä koko ajan, mikä viivyttiin matkalla. Se oli yksitoikkoista: leipää, voita, hiukan maitoa palanpaineeksi. Ei sellaisella sapuskalla pysy viikkokautta parhaassa kunnossa kukaan. Autokyydin urheilukentälle kilpailujenkin aikana saivat pojat itse maksaa samoin kuin senkin, mitä he silloin tällöin kävivät ruokalassa syömässä (hintojen kalleuden ja kielentaitamattomuuden vuoksi ruokalareissut supistuivat muutamaan kertaan).

Kilpailujen päätyttyä oli elämä samanlaista kituuttamista. Ainoat kerrat, jolloin urheilijamme saivat syödä kyllikseen, olivat palkintojenjakojuhlassa ja Trollhättanille tehdyllä huviretkellä, jolloin *ruotsalaiset isäntämme* tarjosivat vapaasti voileipiä sekä *kustansivat suomalaisille urheilijoille* kunnollisen aterian ravintolassa.

Mikä aiheutti häviömme Göteporissa? — Nähdäkseni toiseltapuolen liiallinen avokätisyys ja harkitsemattomuus raha-asioissa menomatkalla ja toiseltapuolen taas liiallinen kitsaus matkalla ja perillä. Miksi pitikään KUL:n hallituksen hommata urheilijoille 2 johtajaa, kun yksi johtaja olisi aivan hyvin riittänyt. Ei nähdäkseni ollut olemassa minkäänlaista pätevää estettä, etteikö N.D.I:n puheenjohtaja samalla olisi voinut olla suomalaisjoukkueen johtajana, sillä kilpailuissa ei N.D.I:n pu-

heenjohtajalla ollut mitään sanomista eikä tekemistä.*) Jos sitäpaitsi olisi käytetty hyväksemme 25%:n rautatiealennus, olisi säästö ollut toisen johtajan poisjättämisen kanssa — vaikkapa otettaisiin lukuun vain urheilijat — lähes 2,000 markkaa. Sillä rahalla olisi liitto voinut kustantaa *urheilijoille* ainakin kerran päivässä *kunnollisen aterian*, samoin suorittaa heidän välttämättömän autokyytinsä matkalla ja kilpailuaikana. Ei ole epäilystäkään, etteivätkö poikamme tällöin olisi paremmin *jaksaneet* ponnistaa maansa värien puolesta ja vakuuttavasti voittaa viimeisen kerran N.D.I:n kiertokilpi Suomeen. Nyt se meni sivu suun, eikä siitä enää kannata puhua.

Vastaisen varalle olkoon tässä opiksi. *Yksi johtaja* riittää, ellei joukko ole 12 miestä suurempi. Lähetettävä korkeintaan niin monta miestä kuin saadaan pistelaskussa ottaa huomioon ja niille 1 varamies — jos lainkaan tarvitaan. Hankittava *yhteispassi*, ettei toistamiseen kävisi jollekulle matkallelähtijälle niin ohraisesti kuin äsken Jämsenille. — Olihan aikoinaan, tätä matkaa silmälläpitäen, tehty ehdotus sellaisesta, muttei sitä »mukavuussyistä» KUL:n hallitus tullut hankkineeksi, koska se olisi vaatinut joukkueen koossapysymistä myöskin paluumatkalla. *KUL:n on kustannettava autokyyti*, mikä matkalla käy välttämättömäksi (laivalta asemalle, majapaikkaan ja päinvastoin) sekä kilpailupaikalle. Samoin on liiton kustannettava vähintäin *kerran päivässä riittävä ja voimakas ateria* urheilijoille. Täten vältytään turhista häviöistä ja voidaan paremmin tasaväkisinä antautua kamppailuun kenen kanssa tahansa, jolloin voiton ratkaisee todellinen paremmuus. On pidettävä mielessä vanha sananlasku, että »se tappelee parhaiten, joka on viimeksi syönyt».

R. Pitkänen.

*) N.D.I:n puheenjohtajan matkakulut olisi oikeuden mukaan ollut N.D.I:n itse suoritettava, eikä KUL:n.

EHDOTUS

Kuten lehtemme tästä numerosta näkyy, jatkuvat lahjoitukset urheilumatkarahaston hyväksi edelleenkin. Tällaisten varojen käyttäminen jo suoritetun Götepo:in matkan tuottaman rahallisen tappion peittämiseen ei kuitenkaan ole suotavaa, vaan pitäisi nyt ja vastedes lahjoituksina kertyvät varat liittää *KUL:n urheilumatkarahastoon* käytettäväksi vast'edes uudelleen tehtävän matkan (Köpenhaminaan ehkä 1933) rahoittamiseen.

Toisin on vielä runsaasti aikaa uuden kilpailumatkan valmisteluun, mutta paras on aloittaa hyvissä ajoin, ettei tule mitään kiirettä ja hätikoimistä lopuksi. Tulemme edelleenkin lehdessämme ilmoittamaan tähän tarkoitukseen saapuneista lahjoituksista siinä toivossa, että asianharrastajat pitäisivät mielessänsä auttaa KUL:oa saamaan kunniallisen revanshin tanskalaisista heidän omassa pääkaupungissaan. — Toivottavasti KUL:n hallitus itse muilla keinoilla, esim. iltamien ja taikatemppunäytösten avulla ahkeroi nyt syntyneen vaillingin peittämiseksi.

R. P—n.

UUTISIA

Hämeenlinnan K.-U:n jäsentenväliset urheilukilpailut suoritettiin Hausjärven urheilukentällä 17 p:nä kesäkuuta klo 13—20. Ilma oli kaunis mutta hieman kolea. Rata oli pehmeä mutta tulokset tulivat paremmiksi. Tulokset:

Naisten 100 m juoksu: 1) Elsa Pyymäki 16,8; 2) Aili Pyymäki 17.6; Aino Valtonen 17,9.

100 m juoksu: 1) I. Valtonen 12,5; 2) V. Kurjatkin 12,6; 3) J. Salmi 13,5.

Kuulantyöntö: 1) V. Kurjatkin 11,62; 2) J. Salmi 10,7; 3) I. Valtonen 9,93.

Pituushyppy: 1) V. Kurjatkin 5,50; 2) I. Valtonen 5,35; 3) P. Valtari 5,27.

Korkeushyppy: 1) Valtonen 1,60; 2) P. Valtari 1.55; 3) V. Kurjatkin 1,50.

Kiekonheitto: 1) V. Kurjatkin 31,17; 2) J. Salmi 26,32; 3) I. Valtonen 26,20.

Keihäänheitto: 1) I. Valtonen 41,42; 2) V. Kurjatkin 41,40; 3) P. Valtari 35,63.

Seiväshyppy: 1) P. Valtari 2,85; 2) A. Feldt 2,75; 3) I. Valtonen 2,75.

Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijat-seuran väliset urheilukilpailut suoritettiin elokuun 26 p:nä Hämeenlinnan urheilukentällä. Sää oli sateinen ja kenttä sen vaikutuksesta erittäin liukas, vaikuttaen tuloksiin. 5-ottelun voitti V. Kurjatkin 376,27 pisteellä, 2) I. Valtonen 316,34 pist., 3 P. Valtari 315,80 pist. sekä naisten 3-ottelun voitti Elsa Pyymäki 145,75 pisteellä, 2) Aili Pyymäki 139,70 pist., 3) Aino Valtonen 127,60 pist. Osanottajia oli vain 5 miestä ja 5 naista.

URHEILUKUULUMISIA SAKSASTA

(Jatkoa.)

Laajassa esityksessään viittasi hän Amsterdamin k.m. olympialaisiin tulevana vuonna ja piti oppikurssien järjestämistä uimaneuvojia varten tarpeellisena. Sitten puhuja kosketti keskusneuvoston tilaa. Vaikka sen toiminta ei ollut niin ruusuista, kuitenkin oli se lähettänyt liiton johtaville henkilöille kiertokirjelmän, jossa pyydettiin, että kaikki kävisivät yhdessä keskusneuvoston kanssa entistä laajempaan työhön. Keskusneuvoston suunnassa oli varma muutos havaittavissa, ennen kaikkea: enemmän toimintaa vaaditaan! Hän lausui toivomuksenaan, että keskusneuvoston päivillä 10 p. lokak. tänä vuonna lopultakin päästäisiin yksimielisyyteen kaikissa kohdissa. Kiittämällä kanssatyöskentelijöitään johtokunnassa ja toivomalla heidän uudelleen valitsemistaan lopetti hän kertomuksensa.

Liiton uimaneuvoja Dude antoi lyhyen urheilullisen kertomuksen. Berliinin k.m. Uimaseura oli hänen mielestään jo huipussaan ja jatkaa edelleen pysyväistä pyrkimystään. Vasta kaukana jälessä ovat toiset seurat. myöskin hra Dude, Amsterdamin olympialaisiin katsoen, piti uimaopettajien kursseja tarpeellisina, mutta epäili, tokko seura voi koota varoja siihen. Hän pyysi, että olympialaisiin nähden Rotterdamin (Hollannissa) K.m. Uimaklubin kutsu 9 p. lokak. mainittuun kaupunkiin evättäisiin.

Monet muut puhujat arvostelivat ja ehdottelivat paljon, joita ei kuitenkaan tässä tarvita selostaa, koska ne kuuluvat liiton sisäiseen toimintaan.

Saksalaiset k.m. uimarit lähtevät nyt parhain toivein k.m. olympialaisiin.

(*J. L.* Jatk.)

(Jatk. siv. 86.)

Lyydiä nauratti.

Syötyämme emme suinkaan ottaneet päivällisunia, loikoilimmehan hiukan ja lähdimme työhön. Sillä päätimme, että meidän pitää sinä päivänä saada se „Asikainen" tehdyksi.

Lyydi se alkoi lyödä heiniä läjään ja minä rupesin kantamaan. Matkaa oli pitkästi ladolle.

— Tee sinä suurempia, en minä viitsi tyhjää hypätä näin pitkää matkaa! käskin minä.

— No, suuriahan minä teenkin! Ei kai Anttikaan ole vienyt yhtään suurempaa. Kyllä sinä aivan väsyt näitä kantaissasi!

— Eikö mitä! Eivät nämät ole ollenkaan raskaita. Ei sinun tarvitse minua sääliä. Kyllä minä vain jaksan!

Kello 5 oli heinät ladossa. Olimme koonneet kolmisen häkkiä sinä päivänä.

Yritin ladon ovea kiinni panemaan, mutta Lyydi hätyytti, että mene sinä vain aikakyytiä kotiin, että joudut lypsämään jos lehmät on tulleet! Kyllä minä oven kiinni panen!

Meillä kun oli sellainen lehmä, jolta juoksi suihkuna maito maahan, jollei vaan ollut heti lypsämässä kun se metsästä tuli.

No, minä sieppasin yhtä ja toista mukaani, mitä saatoin viedä, ynnä pyöräni ja harppasin yli niityn. Koluutin aikakyytiä Ässän kivikot ja Kukkun kuoppaisen tanhuan. Ajaa ei saattanut semmoista tietä niin kimpsuilla kuormitettuna kun minun pyöräni oli.

Siinä oli ensinnäkin eväsreppu, joka sisälsi voirasian, melkein kokonaisen, paksun leivän, pari puukkoa, vasaran, kaksi liipasinta ja maitokorttelin. Sitten 4 litran vetoinen särvinastia ja 6 litran vetoinen juoma-astia. Kummassakin heiluvaa ainetta, joka oli jäänyt tähteeksi. Takkavitsan olin sitonut eräällä tavalla kiinni pyörään. Ja lorunlopuksi kädessä vihdoin harava.

— Oosta vaiti, sanoin itsekseni. — Mitenkähän minä tässä pääsisin siunattuun ajon alkuun? On siinä ohjaustangossa kuormaa kerraksi! Jopa tässä nyt tuntuu väsyttävän. Aivanhan minä jo hoipertelen. Saa nähdä, pysyykö sitä pyörän selässä?

Silmäsin tietä, etteihän vaan ole autoja kulussa. Mutta vapaa näytti olevan. Uudentalon väki siellä vaan tuleskeli haravat olalla jostain heinänkorjuusta.

Nousin pyörälleni. Jopa se tuntui tottelemattomalta! Etupyörä teki heti suuria kaaria, kävipä toisella raiteellakin. Palasi sitten taas toiselle ja — minä oisin vaaraa aavistaen hypännyt pois, vaan en ennättänyt! Pyörä mennä vilahti vallan sievästi raviin, joka työnsi vahvaa nokkosta. Minä jäin istumaan edelleenkin satulaan kuin kukko orrelle. Ei pienintäkään kivun tuntoa tuntunut missään paikassa. Oli kuin olisin pudonnut höyhenpatjalle.

Siihen jo joutuivat Uudentalon väkikin. Silmäsin heitä. Kaikki olivat totisia muut, vain piika-Lempiä näytti kiusaavan nauramaan. Ja minun puolestani hän ois kyllä saanut nauraa, vaikka selkäkenossa.

Pojat auttoivat ystävällisesti pyörää tielle minun puhuessani jotain kovasta väsystäni kun sattui tinki työpäivä.

Kun uudelleen nousin pyörälleni kävi se nyt paljon helpommin ja onnellisesti tulin kotiin jossa suorastaan putosin tuolille.

Muuta vahinkoa ei tullut kuin nokkosten polttamat rakot käsivarsiini, joita kyllä kirveli iltakauden. Juotuani kahvia, jota äidillä oli valmiina, oli se kuin lääkettä kokopäiväisen riehumisen päälle. Ja ilta-askareet tehtyäni menin levolle kiitollisena Jumalalle, ettei ollut vahinkoa tapahtunut ja että työt oli päättyneet sille päivälle.

KIRJALLISUUTTA

Piirinen, E.: **Valokuvausopas.** Ohjeita valokuvaajille. 3:s painos. 149 tekstikuvaa ja 5 kuvaliitettä, 403 sivua. Hinta 40: —, sidottuna 50: —. Kustantaja Kirja.

Piirisen Valokuvausopas on jo ilmestynyt kahtena painoksena, jotka ovat kaikki myydyt loppuun. Tämä nyt ilmestynyt kolmas painos on entistäkin laajempi ja siinä on tehty valokuvaustekniikan kehityksen vaatimia muutoksia ja lisäyksiä, uusittu kuvitusta niin että kirja on siksi täydellinen valokuvauksen oppikirja, että sen avulla voi itse opetella vaikkapa ammattivalokuvaajaksi. Kirjan monipuolisesta sisällöstä mainittakoon luku valokuvauskoneista kaikkine mahdollisine tarpeineen, valokuvauslevyt ja filmit, pimeähuone kalustoineen, valokuvan ottaminen, keinotekoinen valo, negatiivin valmistus, positiivin eli kopian valmistus, värivalokuvaus, tavallisimmat valokuvausaiheet, matkavarustukset, kemiallisia aineita. Jokainen luku sisältää tyhjentävän esityksen aiheestaan, ja niistä löytää vastauksen kaikkiin kysymyksiin ja pulmiin, mitä valokuvausta harrastavalle voi eteen sattua.

Valokuvaus on »kallista lystiä», kuulee joskus valitettavan. Se tulee halvemmaksi ja monet vahingot välttyvät siltä, joka ostaa itselleen tämän Valokuvausoppaan. Lukiessa herää innostus ja halu kehittyä yhä paremmaksi valokuvaajaksi — ja sehän on varsin helppoa nyt, kun kaikki on tarkoin selvitetty ja neuvottu. Tämä uusi kirja on painoasultaankin miellyttävä, teksti helppoa lukea ja valaistu oivallisilla kuvilla ja piirroksilla. Suosittelemme kirjaa kaikille harrastusvalokuvaajille, joita lehtemme lukijoissa on paljon. Hinta ei merkitse mitään sen ajan, vaivan ja kalliiden aineiden säästön rinnalla, mikä Valokuvausoppaan kautta koituu itsekunkin hyväksi.

Kirjan »**Puritas kirjasto**» on tullut hyvin suosituksi sisältämiensä pätevien terveyshoidollisten neuvojen takia, joten sarjan kirjoista on pitänyt ottaa uusia painoksia kysynnän ollessa erikoisen suuren. Viimeksi on ilmestynyt:

Mitä keski-ikäisen naisen tulee tietää. Kirj. lääket. tri *Emma F. Angell-Drake.* 2:n painos. Hinta 15: —, sid. 25: —.

Mitä pojan tulee tietää. 3:s painos. Hinta 15: —, sid. 25: —.

Mitä nuoren miehen tulee tietää. 4:s painos. Hinta 18: —, sid. 28: —.

Mitä avioliitossa olevan miehen tulee tietää. 3:s painos. Hinta 15: —, sid. 25: —.

Nämä kolme viimeksimainittua kirjaa on kirjoittanut jumaluusopin tohtori *Sylvanus Stall.*

»Puritas-kirjaston» kirjat sisältävät hyviä ohjeita, joita noudattamalla parhaiten voi elää sellaista elämää, mikä takaa parhaan onnen. Ne eivät ole mitään kuivia ja vaikeatajuisia lääkärikirjoja, vaan kauniisti, helppotajuisesti ja mukaansatempaavasti on niissä esitetty ihmisen hyvinvoinnille tärkeitä asioita. Näitä kirjoja voi täydellä syyllä suositella, sillä onhan terveys ja onni siksi kalliita itsekullekin, että niiden saamiseksi ja säilyttämiseksi täytyy edes jonkun verran huolehtia.

Deledda, Grazia: **Äiti.** Romaani. 188 siv. Hinta 20: —, sid. 28: —. Kustantaja Kirja.

Deledda, Grazia: **Pako Egyptiin.** Romaani. 238 siv. Hinta 25: —, sid. 35: —. Kustantaja Kirja.

Vaikka Deleddan kirjat tavallisesti loppuvatkin surullisesti ja käsittelevät rikosta ja sitä seuraavaa rangaistusta ja elämän moninaisia ristiriitoja, lukee ne kuitenkin suurella kiinnostuksella, sillä Deledda on erikoislaatuinen kirjailija, jonka romaanit eivät ole yhtä ja samaa imelää ». . . ja he saivat toisensa»-loppuista sokerivettä. Ne panevat ihmisen miettimään ainakin hetkeksi vakavia elämänkysymyksiä.

Istrati, Panait: **Mikael.** Adrien Zograffin nuoruus. 227 siv. Hinta 25: —, sid. 35: —. Kustantaja Kirja.

Foerster, E. M.: **Matka Indiaan.** Romaani. 437 siv. Hinta 45: —, sid. 55: —. Kustantaja Kirja.

Foerster, etevä englantilainen kirjailija, johdattaa lukijan tässä romaanissaan Indiaan, tuohon satujen ihmemaahan, joka sai ennen aikaan lapsellisen mielikuvituksemme lentämään. Hän näyttää meille todellisen Indian, esittelee sen alkuasukkaat merkillisine tapoineen ja ajatuksineen. Tutustumme myöskin n.s. angloindialaisiin s.o. Indiassa asuviin englantilaisiin. Kirjailija esittää molempain hyvät ja huonot ominaisuudet ehdottoman tasapuolisesti. Miksi Englanti vähäisillä voimilla kykenee hallitsemaan koko laajaa Indiaa ja sen suunnatonta väestömassaa ja miksi meidän vähemmän miellyttävä naapurimme ryssä tavoittelee iskua Englantia kohtaan varsinkin Indiassa, siihen ja moniin muihinkin päivän kysymyksiin antaa tämä kirja valaistusta. Kannattaa lukea jokaisen, joka tahtoo tutustua kaukaisten maiden elämään ja oloihin.

Kirjan Näytelmäkirjastosta ovat ilmestyneet:

N:o 23. **Saimaan rennalla,** 1-näyt. laulunäytelmä, sommitelleet Kaarlo Bergbom ja J. Korhonen. 4 naista, 7 miestä. 47 sivua. Hinta nuotteineen 20: —.

N:o 24. **Hardangerin harjulla,** 1-näyt. norjalainen laulunäytelmä, kirj. C. P. Riis. 2 naista, 7 miestä. 51 sivua. Hinta nuotteineen 20: —.

Molemmat näytelmät ovat erinomaisen »mukavia» kansanelämänkuvauksia. Kun on kuulunut toivomuksia saada »laulunumeroita» viittomakielellä kokous- ja iltamatilaisuuksiemme ohjelmiin, voidaan halullisille suositella näitä näytelmäkappaleita, jotka lauluineen — viittomallakin esitettynä — ovat erinomaisen hauskoja ja miellyttäviä. Ne kuitenkin vaativat hyvin kehittynyttä tekniikkaa ja hieman musikaalista aistia esittäjiltään — niiltä, joiden osissa on laulukappaleita. Suljetaan k.m. näytelmäharrastajain huomioon.

— **Venäjä.** Venäjältä ilmoitetaan eräälle saksalaiselle k.m. lehdelle että siellä nykyään on enemmän k.m. kouluja kuin ennen keisarivallan aikana. Siellä kuuluu olevan 58 koulua ja 8 k.m. pikkulasten hoitolaa. Ennen v. 1917 oli maassa vain 21 k.m. koulua. Kuitenkin pääsi vain 5 % kuuroja lapsia kouluihin. Sillä Venäjällä oli v. 1926 kuuromykkiä yhteensä 145,119, joista 50,791 oli pieniä lapsia. Kouluissa oli silloin 2,658 oppilasta. Siis kokonaista 48,141 k.m. lasta oli koulunkäymätöntä! Vielä on paljon kurjuutta.

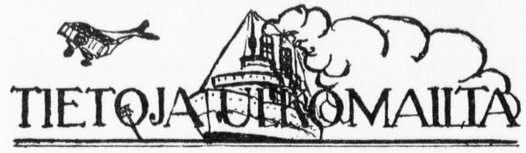

— **Ruotsi.** Toinen pohjoismainen k.m. kokous kristillisellä ohjelmalla pidettiin Upplandan suurtilalla etelä-Ruotsissa kesäkuun 13—15 p:nä. Osanottajina oli 23 k.m. nuorta naista, joista 10 oli Ruotsista, 7 Norjasta ja 6 Tanskasta. Puhujina esiintyivät k.m. papit Malmer ja Bergfelt Ruotsista, J. Jörgensen Tanskasta ja Bonnevie-Svendsen Norjasta. He pitivät vain hengellisiä puheita ja esitelmiä sekä lukivat raamattua osanottajain kanssa. Myöskin piti esitelmän k.m. opettajatar neiti Matilda Brandt, ruotsal. Toverillisessa, vakavahenkisessä keskustelussa kuluivat päivät hauskasti. Eräänä päivänä tuli vieraiksi joukko ympäristön kuuromykkiä, joille myös pidettiin puheita ja tarjoiltiin virvokkeita. Kokous päättyi yhteiseen Herran ehtoollisen viettoon.

— **Saksa.** 40 saksalaista kuuromykkäinpappia pitivät ensimmäisen, yleisen kokouksensa Erfurtin kaupungissa kesäk. 26—27 p:nä. Kokouksessa pidettiin useita esitelmiä k.m. sielunhoidon alalta sekä keskusteltiin useista tärkeistä, käytännöllisistä kysymyksistä. Perustettiin myös Saksan evankelisluterilaisten k.m. pappien liitto. Saksassa on kuuromykillä ollut omia pappeja jo vuodesta 1866 alkain.

— **50 vuotta** täytti elokuun 6 p:nä neiti Ina Nordlund Porissa. Neiti Nordlund on syntynyt Viipurissa liikemiehen tyttärenä. Hän, ollen epävarsinainen kuuro, on kasvanut hyvässä kodissa ja nauttinut yksityistä opetusta, eikä käynyt ollenkaan kuuromykkäin koulua. Yksityisen opetuksen jälkeen neiti Nordlund kävi Kuopion kuurojenkoulua opettaja neiti E. Strunckin ylimääräisenä oppilaana yhden lukukauden. Viipurissa ollessaan hän ei ottanut osaa kuuromykkäin yhdistyselämään. Vanhempiensa kuoltua noin 15 vuotta sitten neiti Nordlund muutti Poriin. Siihen aikaan perustettiin Poriin pastori Nymanin vaikutuksesta Kuuromykkäin Auttajayhdistys, jonka johtokunnan jäsenenä neiti Nordlund on ollut tähän asti. Siellä hän on alkanut antautua sydämen lämmöllä Porin ja sen ympäristön kuuromykkäin työhön, ollen Porin Kuuromykkäinyhdistyksen, S.K.m. Liiton haaraosaston, puheenjohtaja. Hänellä on hartaana uskonnollismielisenä erinomaisen sulava ja nopea ajatusjuoksu ja taipumus uskonnollisen kerronnan ja laulun pitämiseen, toivoen aina, että kuuromykät antaisivat itsensä Jumalalle.

Hän on nykyään puuhissa saada vastaisuudessa oma talo porilaisille kuuromykille.

Toivotamme 50 vuotiaalle onnea, menestystä ja Jumalan siunausta työssään kuuromykkien hyväksi.

Siiri Talvia.

— **Kuolleita.** Lehtemme viime numerossa kerrottiin Nurmeksessa kuolleesta tuntemattomasta kuuromykkämiehestä, jonka valokuvia oli m.m. tämän lehden toimitukselle lähetetty nähtäväksi josko ehkä hänet täällä tunnettaisiin. Nyt onkin selvinnyt, että tämä tuntematon mies on k.m. *Valdemar Sauna-aho* Jyväskylän maaseurakunnasta, Hän oli jo toukokuussa työttömänä lähtenyt kodistaan ja kulkenut Nurmekseen asti, jossa sairastui ja kuoli. Vainaja oli käynyt vähän k.m. koulua Mikkelissä ja sitten Jyväskylässä. Vainaja oli kuollessaan 24 v. vanha.

— **Heinäk. 9 p:nä** kuoli Tampereella sahatyöläinen *Pauliina Kari* 53 v. vanhana. Vainaja oli syntynyt Tampereella toukokuun 24 p:nä 1875. Hän on käynyt Turun viittomakoulua 3 vuotta opettajatar Amanda Schalbergin oppilaana. Koulunkäynnin jälkeen vainaja on palvellut Enqvistin sahalla 27 vuotta. Kuulunut Tampereen K.m. yhdistykseen yhdistyksen perustamisesta asti ja myös ompeluseuraan. Vainajaa jäi suremaan tytär, 3 sisarta ja 1 veli ja kuurom. ystävät. Vainaja haudattiin Pirkkalan hautausmaalla heinäk. 15 p:nä.

— **Kuuromykkäin opetus.** *Turun opettajavalmistuslaitos lakkautettu.* Hallitus on määrännyt, että 13 p:nä kesäk. 1924 annetulla asetuksella Turun kuuromykkäkoulun yhteyteen perustettu väliaikainen kuuromykkäinopettajavalmistuslaitos lakkautetaan.

Ruotsinkieliset kuuromykkäinkoulut. Tasavallan presidentti on vahvistanut asetuksen kuuromykkäin- ja sokeainoppilaitosten uudestajärjestämisestä maaliskuun 29 p:nä 1904 annetun asetuksen 3 ja 6 kohdan muuttamisesta toisin kuuluviksi. Asetuksen mukaan tulevat mainitut kohdat kuulumaan seuraavasti:

Porvoon kuuromykkäinkoulu on aiottu kuuromykkäin opettamista varten ruotsinkielellä, ja on siinä kaksi osastoa, toinen puhemetodin mukaista opetusta varten. Ensinmainitussa osastossa on yksi kaksiosastoinen koeluokka ja kolme koululuokkaa. Oppilaita otetaan joka toinen vuosi enintään 15. Oppilas, joka on havaittu, ettei häntä voida menestyksellä opettaa puhemetodin mukaan, siirretään sille osastolle, jossa opetus tapahtuu kirjoitusmetodin mukaan. Viimemainitulla osastolla on enintäin kolme luokkaa, ja opetetaan sanotulla osastolla myös yli-ikäisiä kuuromykkiä, tarvittaessa erityisillä rinnakkaisluokilla. Kummankin osaston jokaisen luokan kurssi on kaksivuotinen.

Pietarsaaren kuuromykkäin kouluun ei syyslukukauden alussa 1928 otettu uusia oppilaita; ja lakkautetaan mainittu koulu asteittain siten, että sen toiminta kokonaan loppuu, niin pian kuin siellä nykyään olevat oppilaat voidaan koulusta päästää viimeistään lukuvuoden 1931—1932 päättyessä.

— **Murheellinen hukkumistapaus Iisalmen Pännisaaren lähellä.** Sunnuntaina 19. 8. klo 15 ajoissa hukkuivat Iisalmen Pännisaaren rantamalla 6 ikävuodellaan oleva *kuuromykkäpoika Olli Räsänen* ja 17-vuotias kiuruveteläinen nuorukainen *Veikko Kuosmanen.* Pojat olivat olleet venheellä soutelemassa saaren rannassa, jolloin nähtävästikin nuorempi putosi veteen ja vanhempi koetti sitten pelastaa hänet ottamalla syliinsä ja viemällä vettä polkemalla rantaan.

Kun tapaus huomattiin, ryhdyttiin naaraustöihin, jotka jatkuivat vielä seuraavankin päivän klo 19, jolloin hukkuneet saatiin nostetuiksi. Kuosmasella oli kuuromykkäpoikanen sylissään, mutta oli hän todennäköisesti pelastustoimessaan tullut vettä ryypänneeksi, voimatta lainkaan huutaa apua, jota varmasti pian olisi saapunut, sillä saaressa oli tapahtuman aikanakin runsaasti väkeä kaunista sunnuntaita viettämässä. Onnettomuus havaittiin vasta sitten, kun haltijaton vene ajautui tuulen mukana rantaan.

Veikko Kuosmanen oli tunnettu varsin reippaaksi ja tunnolliseksi nuorukaiseksi ja hyväksi uimariksi. Kiuruvedellä, jossa hän innokkaana partiolaisena toimi partionjohtajana, pelasti hän äskettäin erään pienen tytön hukkumasta, sammuen sankarihenki jalosti, uhrautuvassa pelastustoimessa.

— **Varkaus k.m. parikunnan kodissa** Tampereella. Kun elokuun 6 p:nä aamulla puuseppä K. Koskelan työhön mentyä ja vaimonsa Sylvin vähän myöhemmin torille lähdettyä kotoa kävi siellä varas klo 9—10 välillä a.p. ja otti piirongin ylälaatikosta omilla avaimillaan siellä olleesta lompakosta 600 mk. rahaa. Voro oli naapurin kertomuksen mukaan siististi puettu mies, joka oli polvihousuissa. Ikävästä varkaustapauksesta ilmoitettiin etsivään osastoon, mutta ei tullut mitään selvyyttä varkaasta.

— **Varokaa kulkureja!** Meillä on taas syytä varoittaa kuuromykkiä, etteivät antaisi tuntematto nain, kiertäväin »kuurojen» pettää itseään. Muutamilla paikkakunnilla on liikkunut taas eräs nainen, joka sanoo olevansa kuuro ja koettaa tunkeutua kuurojen koteihin ja kuurojen tuttavuuteen voidakseen petkuttaa heiltä rahaa y.m. avustusta. Tästä samasta naisesta on jo ennen lehdessämme varoitettu muutamia vuosia sitten.

— **Kirjapaino Osakeyhtiö Surdus.** Helsinkiin on päätetty perustaa kuuromykkäin kirjapaino nimeltä *Kirjapaino Osakeyhtiö Surdus.* Yhtiön tarkoituksena on kirjapainoliikkeen harjoittaminen ja kuuromykkäin ammattitaidon kehittäminen. Osakepääoma on 100,000 mk., jaettuna 400 osakkeeseen à 250 mk, mutta voidaan se koroittaa 300,000 markkaan. Yhtiöjärjestykselle tullaan hakemaan kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistus, sittenkun kaikki osakkeet on merkitty. Osakkeita voidaan merkitä seuraavien asiamiesten kautta: Inkeroisissa, toimittaja V. Sihvola, Turussa U. Lehtimäki, Hikiällä L. Vainola, Kuopiossa A. Jokelainen, Pietarsaaressa U. Björn, Helsingissä E. Karilas sekä Wetzellin kirjansitomon konttori, Helsinki, Rikhardinkatu 2.

Kirjapaino tulee sijoitettavaksi Wetzellin kirjansitomon yhteyteen ja sen liiketoiminta aloitetaan ensi vuonna.

— **Kuuromykkäin kokous** pidetään Hämeenkyrön Kyröskoskella sunnuntaina syysk. 30 p:nä kello 10 a.p. Tilaisuudessa pidetään hartaushetki sekä keskustellaan ja päätetään oman yhdistyksen perustamisesta Hämeenkyrön ja ympäristön kuuromykille.

— **Kurikan kuuromykkäinyhdistyksen** kokous pidetään sunnuntaina syysk. 30 p:nä Koskenkorvassa A. Toralan talossa, jonne asemalta on matkaa 1 km. Runsas osanotto toivottava.

— **Esitelmäpäivät** pidetään »Heffata»-yhdistyksen toimesta Heffatan omassa talossa sunnuntaina syysk. 23 p:nä kello 10 a.p. Edellisenä päivänä pidetään tulijaisjuhla kello 5 i.p.

— **Esitelmäpäivät** ja piirikokouksen toimeenpanee Turun k.m. yhdistys Turussa syyskuun 15—17 p:nä.

— **Lahjoituksia** Göteporin matkarahastoon: Olli Eskola, Harjavalta 20 mk; torppari Johannes Leppänen, Anttola 20 mk.

KIITOS

Pyydän täten lausua Turun Kuuromykkäin Yhdistykselle ja niille Turun ja Paraisten kuuromykille sekä ystävilleni, jotka muistivat minua 50-vuotissyntymäpäivänäni arvokkailla lahjoilla ja kukilla, sydämelliset kiitokseni.

Turussa 4 p. syysk. 1928. *Maria Vikstedt.*

Nikkarilan Kuurom. tyttöjen

Talouskouluun

otetaan uusia oppilaita tulevan marraskuun 1 p:nä. Oppiaika kestää 2 vuotta. Opetus on sekä käytännöllistä että tietopuolista. Oppilaat saavat koulusta vapaan opetuksen, täysihoidon ja vaatetusavustusta sekä vapaat koulumatkat rautateillä.

Oppilaaksi pyrkijän on lähetettävä itsensä kirjoittaman hakemuksen mukana:

1:si oikeaksi todistettu jäljennös kuurom. koulun päästötodistuksesta,
2:si papintodistus,
3:si lääkärintodistus ja
4:si vanhempain tai holhoojan lupatodistus, jos hakija on alaikäinen.

Hakijan tulee olla täyttänyt 17 vuotta.

Nikkarilan Talouskoulun entisiä oppilaita otetaan 1 vuoden kestävälle

jatkokurssille,

jolle pääsyä varten tarvitaan ainoastaan hakemus, jossa on ilmoitettava mitä talouden aloja (korkeintaan 2) hakija haluaa opiskella. Neuvoja oppialojen valinnassa annetaan koulun puolesta sitä tiedusteleville.

Jatkokurssin oppilailla on kaikki samat edut kuin muillakin oppilailla, jota paitsi heille jaetaan kuukausittain pieniä ahkeruuspalkkioita rahassa.

Hakemukset lähetetään osotteella: *Kuurom. Talouskoulu, Pieksämäki, Nikkarila.*

ILMOITUKSIA

Allekirjoittanut suorittaa kaikkia

maalarialaan kuuluvia töitä

huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.

Osoite: maalari **Akseli Sundell,** Ihalininkatu 5, Pohjoistakamaa, Turku.

Lähtee myös muille paikkakunnille työhön.

Maanviljelystyöhön ja hevosajoon tottunut, ahkera

kuuromykkäpoika

saa palveluspaikan ensi marraskuun 1 p:nä, kun lähettää vastauksen osoitteineen ja palkkavaatimuksineen. Nimimerk. »Työnantaja N.N.» *Aug. Helmisen* luona, Tampere, Palomäentie 37.

VIHITTY

Ida Hermunen
Kalle Koskinen

Loimaa 24. 6. 28.

KUTSU OSAKEMERKINTÄÄN

Kun allekirjoittaneet ovat päättäneet perustaa osakeyhtiön, jonka tarkoituksena on harjoittaa Helsingissä kirjapainoliikettä ja sen yhteydessä kehittää kuuromykkiä kirjapainoammatissa, saamme täten kutsua halukkaita henkilöitä merkitsemään osakkeita sanotussa yhtiössä. Osakepääoma on 100,000 mk jaettuna 400 osakkeeseen, joista jokainen on 250 markan suuruinen.

Ilmoituksia osakemerkintää varten vastaanotetaan Wetzellin kirjansitomossa, os. Helsinki, Rikhardinkatu 2.

Helsingissä 25 p:nä elokuuta 1928.

Oskar Wetzell
Kirjansitomon omistaja, Helsinki.

Väinö Sihvola
Toimittaja, Inkeroinen.

Eino Karilas
Kirjaltaja, Helsinki.

Walter Lindberg
Kirjaltaja, Helsinki

Lauri Vainola
Talonomistaja, Hikiä

Helsinki 1928. K. F. Puromiehen Kirjapaino O.Y.